

Umsögn íbúaráðs Miðborgar og Hlíða dags. 31. ágúst 2021 vegna tillögu að aðalskipulagi Reykjavíkur 2040.

Fulltrúar taka undir þau markmið aðalskipulagsins og viðauka að auka gæði borgarinnar með grænum aðgerðum sem miða að því að auka sjálfbærni í hverfum og leggja okkar lóð á vogarskálarnar til þess að takast á við loftslagsvanda í stóru samhengi. Við fögnum sérstaklega þeim aðgerðum sem miða að því að bæta umhverfisgæði í hverfunum líkt og stökkur við Miklubrautina mun gera. Íbúar í Hlíðum hafa lengi kallað eftir þeirri framkvæmd

Hverfin miðborg og hlíðar eru dásamleg hverfi og mikilvægt að öll uppbygging sé í góðum takti við þau og sé til þess fallin að gera gott betra. Það er mikilvægt að fjölga eigi íbúðum fyrir fólk á leigumarkaði og fyrir fólk úr ólíkum tekjuhópum með allskonar þarfir. Við viljum að hverfin og íbúar þeirra endurspegli breidd mannlífsins alls. Við teljum að algild hönnun sé lykilatriði og eigi að taka markvisst inn í alla skipulagsvinnu þ.á.m aðalskipulagið og viðauka við það.

Fulltrúar í Íbúaráðinu hafa áður skilað inn ítarlegri umsögn um viðbót við aðalskipulagið og hefur margt skilað sér sem við lögðum til.

Ný megin markmið aðalskipulagsins eru inngildandi og gott að það er komið inn að algild hönnun verði leiðarljós í undirkafla.

Það mætti þó draga það fram strax í megin markmiðum aðalskipulagsins sbr.þessi klausa „Breytingar miða allar að því að tryggja betur framfylgd megin markmiða aðalskipulagsins um sjálfbæra borgarþróun. Tillögurnar grundvallast einnig á áherslum sem koma fram í ýmsum öðrum samþykktum stefnuskjölum Reykjavíkurborgar, s.s. Húsnæðisáætlun, Loftslagsstefnu, Stefnu um líffræðilega fjölbreytni og taka mið af yfirstandandi stefnumörkun í öðrum málaflokkum s.s. gerð Græna plansins.”

Taka mætti fram að breytingar taki mið af inngildandi samfélagi og algildri hönnun strax í upphafi.

Við ítrekum jafnframt fyrri umsögn okkar og áherslur sem þar koma fram en hér eru punktar ásamt viðbótum frá því áður.

Við drögum hér fram þau atriði sem við viljum sjá að séu gerð betri skil:

- Við viljum að algild hönnun (e. Universal design) sé höfð til grundvallar í aðalskipulagi Reykjavíkurborgar, í huglægum og hlutlægum þáttum þess, og sett í forgrunn í öllu skipulagi og framkvæmdum. Ef hugmyndafræði og markmið algildrar hönnunar er til grundvallar í aðalskipulagi sem og í allri stefnumörkun þá er raunverulega verið að gera borg fyrir öll. Borgin þarf að taka mið af allskonar fólk, á ólíkum aldri með ólíka hæfni og þarfir. Þessu þarf að hnykkja á og setja fram stefnu um algilda hönnun í öll plön allsstaðar og draga það sérstaklega fram í aðalskipulaginu, markmiðum þess og tilgangi. Algild hönnun er ljómandi gott alþjóðlegt hugtak, aðalskipulagið inniber margt sem fellur vel að hugmyndafræðinni en mun aukast að gæðum með því að nota hugmyndafræðina markvisst til grundvallar.

- Leiksvæði fyrir börn á öllum aldri með allskonar hreyfi- og skyngetu þarf að vera hugsað þegar ný hverfi eða viðbætur inni í hverfum eru gerðar. Slík svæði eiga að vera hönnuð með skapandi hætti inn í öll borgarrými.

- Sálræn endurheimt, náttúra og list eru mikilvæg atriði fyrir alla íbúa. Umhverfi þarf að vera nærandi og mikilvægt að huga að gróðri, náttúru elementum, birtu, listaverkum, hljóðvist og fegurð í öllu borgarrýminu. Hugtök eins og fegurð og list eru ekki tabú í skipulagsmálum og þurfa að vera tekin inn

sem lykilþáttur. Græn svæði þarf að vernda áfram líkt og kveðið er á um í aðalskipulagi og huga að dagsbirtu í allri uppbyggingu.

- Mikil aukning er í sjóböðum í hafinu umhverfis Reykjavík. Fjölga þarf skilgreindum svæðum til sjóbaða og taka mið af því í aðalskipulagi. - Strandlínan við Sæbrautina er í mikilli sókn sem útivistarsvæði, þar mætti rýna sérstaklega hvernig skipulag getur stutt við þá þróun. Þar mætti jafnvel hugsa sér sjóböð sbr. Svipuð svæði í Danmörku og Svíþjóð þar sem tíðkast víða að hafa langar göngubryggjur útá haf eða afmarkaðar kvíar líkt og í Kaupmannahöfn þar sem fólk nýtur útsýnis og dýfir sér í hafið.

- 8 hæðir er of mikil hæð til að leyfa við Laugaveg. Talað er um 5 – 8 hæðir á þar, ráðið telur að 8 hæðir séu of hátt og vill að möguleg hámarkshæð bygginga verði lækkuð þar. Mikill munur er á þessari hæð við Suðurlandsbraut þar sem ekki er íbúabyggð og við Laugavegin sem tekur við af Suðurlandsbraut og er inni í íbúahverfi í Hlíðum. Mikilvægt er að hæðir og umfang nýbygginga eigi að taka mið af þeim húsum sem fyrir eru.

- Skógarhlíð verður áfram skilgreind sem atvinnusvæði. Þar eru heilmikil tækifæri á að auka þjónustu og verslun við íbúa í Hlíðum og miðborg og auka skapandi möguleika líkt og vinnustofur listafólks, hönnuða og annara í skapandi greinum í víðu samhengi. Einnig þarf að stórbæta aðgengi gangandi og hjólandi um og tengja betur á milli Hlíðahverfis, Öskjuhlíðar og Valssvæðisins í gegnum Skógarhlíðina. Tryggja þarf að íbúabyggð í Hlíðum og atvinnusvæði við Skógarhlíð séu í góðu sambýli, hjóðvist sé góð og ekki sé ónæði af starfsemi á atvinnusvæði.

- BSÍ, samhliða uppbyggingu þar þarf að huga að umhverfinu og nábýlinu við íbúabyggð. Tryggja góðar tengingar fyrir gangandi, rúllandi og hjólandi og gera allt umhverfi samgöngumiðstöðvar vistvænt og vistlegt. [

-Öskjuhlíð, tryggja þarf að Öskjuhlíðin og umhverfi þess fái haldið sér sem mest og ekki verði gengið frekar á Öskjuhlíðarsvæðið til frekar byggingaþróunar eða breytinga. Öskjuhlíðin er íbúum í hverfunum mjög mikilvæg sem stærsti hluti þess græn svæðis sem má finna í hverfunum og mikilvæg öllum borgarbúum. Því þarf að tryggja Öskjuhlíðina sem mesta óbreytta og gott útivistarsvæði fyrir okkur öll.

- Skólavörðuholtið, svæði við Hallgrímskirkju og Tækniskólann, er algjörlega vannýtt undir bílastæði. Holtið allt þarf að endurskilgreina sem dvalar og útivistarsvæði sbr. Klambatún og Hljómskálagarðinn og breyta í sannkallað lífsgæða svæði fyrir íbúa og gesti miðborgar. Leiksvæði, fallegur gróður, jaðarsport, listaverk og möguleiki til þess að vera þar með listviðburði utan húss og matarvagna. Neðar í Holtinu austan megin er Austurbæjarskóli og Vörðuskóli. Þar eru mörg tækifæri til þess að fara frá gráu malbiki til grænna og vænna umhverfis með þarfir og hag barna og íbúa að leiðarljósi.

- Í gegnum og í kringum hverfi 101 og 105 eru afar miklar og hraðar umferðagötur líkt og Snorrabraut, Langahlíð N, Kringlumýrabraut, Bústaðavegur, Njarðargata, Barónsstígur og Lækjargata, Sæbraut, Miklabraut og Hringbraut og fleiri. Göturnar eru ólíkar og spanna ólíka áhættu þætti. Aðalskipulagið þarf að stuðla að því að minnka hljóð- og loftmengun og minnka hættu í umferðinni fyrir gangandi, hjólandi og rúllandi vegfarendur og setja þá vegfarendur í forgang.

- Landspítali. Gera þarf ráð fyrir göngu og hjólaleiðum í gegnum spítalasvæðið, þar þarf einnig að gera ráð fyrir torgum og litlum dvalarsvæðum þar sem fólk getur tyllt sér.

- Spilasalir eru tilgreindir í aðalskipulagi og eru bannaðir á flestum stöðum í borginni nema á verslunarsvæðum líkt og í Kringlunni og í Skeifunni. Breyta þarf heimild og banna líka í miðborginni og við Hlemm en þar er íbúabyggð og ekki í samræmi við nýtt skipulag við Hlemm.

- Setja þarf Víkurkirkjugarð inn sem einn af kirkjugörðum í Reykjavík.
- Taka þarf heildstætt á skólamálum í hverfum 101 og 105 með skólafólki. Hvar í hverfunum þarf að bæta við auka skóla og hvernig á að nýta Vörðuskóla í því samhengi. Þetta þarf að liggja fyrir samhliða þéttingu í hverfunum og auknum fjölda barna.
- Mikil aukning er á áhuga á ræktun matjurta. Það mætti gera ráð fyrir ræktunarsvæðum fyrir íbúa í hverfum í aðalskipulagi þar sem því er viðkomið og gera aðgengilega. Mikil og löng hefð er fyrir „skólagörðum“ eða hverfisgörðum í Reykjavík og má gjarnan hugsa það í heildarsamhengi við skipulag.
- Svæðið í kringum Sundhöllina og austan við hana er losaralegt og þarf að gera það svæði vistlegt og gera ráð fyrir því í skipulagi. - Umhverfi hverfiskjarna þarf að vera notalegt og þar mætti gera ráð fyrir litlum dvalarsvæðum utandyra þar sem íbúar hverfa geta tyllt sér og spjallað saman.
- Íbúaráðið vill að farið verði í það að vinna hverfisskipulag fyrir miðborg sem allra fyrst.
- Mikilvægt er þegar farið verður í stokkaframkvæmd að hanna gangnamunna þannig að íbúar í grennd verði ekki fyrir óþægindum vegna mengunar.

Fulltrúi Samfylkingar
Fulltrúi Viðreisnar
Fulltrúi foreldrafélaga
Fulltrúi íbúasamtaka
Slembivalin fulltrúi